

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH

ZAJĘCIA PRAKTYCZNO-TECHNICZNE – KLASA 4

Szkoła Podstawowa nr 2 im. Juliana Tuwima w Wodzisławiu Śląskim
Program: „Jak to zrobić?” – zajęcia praktyczno-techniczne, Nowa Era, 2026
Podstawa programowa: rozporządzenie Ministra Edukacji z 11 marca 2026 r. (Dz.U. 2026 poz. 378)

Założenia dokumentu

- Wymagania opisują obserwowalne i sprawdzalne działania ucznia w zakresie wiedzy i umiejętności wynikających z programu nauczania i rozkładu materiału dla klasy 4.
- Poziomy 2–6 mają charakter hierarchiczny i kumulatywny: osiągnięcie poziomu wyższego zakłada spełnienie wymagań poziomów niższych.
- Nie formułuje się odrębnych wymagań na ocenę niedostateczną. Ocenę niedostateczną ustala się, gdy uczeń nie osiągnął wymagań koniecznych określonych dla oceny dopuszczającej.
- Ze względu na specyfikę zajęć praktyczno-technicznych przy ustalaniu oceny bierze się przede wszystkim pod uwagę wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki tych zajęć. Przy ustalaniu rocznej oceny klasyfikacyjnej uwzględnia się także zaangażowanie ucznia w realizację doświadczeń edukacyjnych przewidzianych w podstawie programowej.
- Podstawą ustalenia poziomu osiągnięć są różnorodne dowody uczenia się, w szczególności zadania praktyczne i projektowe, wykonane wytwory i ich dokumentacja, posługiwanie się narzędziami i materiałami, stosowanie zasad bezpieczeństwa, zadania dotyczące ruchu drogowego, prezentacje, doświadczenia edukacyjne oraz zadania sprawdzające wiedzę i umiejętności.
- W pracy grupowej osiągnięcia każdego ucznia ocenia się indywidualnie według wcześniej znanych kryteriów, z uwzględnieniem podjętych przez niego działań oraz poziomu wiedzy i umiejętności.
- Wymagania oraz sposoby sprawdzania osiągnięć dostosowuje się do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz dokumentacją ucznia.

Temat / projekt	Zakres treści	dopuszczająca (2)	dostateczna (3)	dobra (4)	bardzo dobra (5)	celująca (6)
Rozdział I. Zaczynam przygodę z techniką						
1.1 Dlaczego warto zdobywać umiejętności techniczne?	Charakter zajęć ZPT, rola techniki w życiu codziennym, ogólne zasady pracy, wstępna samoocena zainteresowań i predyspozycji technicznych, przykłady zawodów technicznych, zapoznanie z PZO	- wymienić przynajmniej kilka przykładów urządzeń technicznych używanych w domu lub w szkole, - wymienia kilka zawodów związanych z techniką, - z pomocą nauczyciela wyjaśnić, do czego służy instrukcja obsługi.	- wyjaśnia, w jaki sposób technika ułatwia codzienne obowiązki, - wymienia 3-4 zawody techniczne oraz krótko charakteryzuje dany zawód.	- szczegółowo omawia wpływ techniki na jakość życia (np. oszczędność czasu, ekologia), - dopasować konkretne narzędzia do wybranych zawodów technicznych,	- uzasadnić, dlaczego umiejętności techniczne są kluczowe na współczesnym rynku pracy, - charakteryzuje ścieżkę edukacyjną dla wybranych zawodów technicznych (np. jakie szkoły trzeba skończyć), - swobodnie posługuje się terminologią techniczną i wskazać zagrożenia wynikające z niewłaściwego użytkowania technologii.	- analizuje przykłady współczesnych rozwiązań technicznych, - tworzy i uzasadnia własne rozwiązania problemów technicznych.
1.2 Poznaję ważne zasady	Regulamin pracowni ZPT, zasady bezpiecznej pracy indywidualnej i zespołowej, wpływ porządku na stanowisku na bezpieczeństwo i efektywność pracy, schemat działania projektowego: pomyśl - zaprojektuj - wykonaj, podstawowe znaki BHP	- wymienić przynajmniej podstawowe zasady z regulaminu pracowni, - wskazuje, że na stanowisku pracy należy zachować porządek, ale wymaga przypomnienia o jego uprzątnięciu.	- wyjaśnia regulamin pracowni i wyjaśnić, dlaczego należy go przestrzegać, - wymienia korzyści płynące z utrzymania porządku na stanowisku pracy (bezpieczeństwo i oszczędność czasu)	- samodzielnie i rzetelnie przygotowuje stanowisko pracy oraz sprzęt je po zakończeniu zajęć, - podać konkretne przykłady bezpiecznej pracy indywidualnej i zespołowej (np. komunikacja w grupie, bezpieczne przekazywanie narzędzi)	- konsekwentnie przestrzega regulaminu i zasad BHP, dbając o bezpieczeństwo swoje oraz kolegów, - szczegółowo uzasadnić wpływ porządku na efektywność pracy, podając przykłady zagrożeń wynikających z braku porządku	- samodzielnie identyfikuje potencjalne zagrożenia na stanowisku pracy i proponuje sposób ich ograniczenia, - pełnić funkcję lidera w zespole, dbając o przestrzeganie zasad bezpiecznej pracy przez grupę

Temat / projekt	Zakres treści	dopuszczająca (2)	dostateczna (3)	dobra (4)	bardzo dobra (5)	celująca (6)
1.3 Posługuję się narzędziami	Rozpoznawanie podstawowych narzędzi stosowanych na ZPT, podział narzędzi i przyborów oraz ich przeznaczenie, zasady bezpiecznego posługiwania się prostymi narzędziami ręcznymi	- rozpoznaje i nazywa tylko podstawowe narzędzia (np. młotek, nożyczki, linijkę) z pomocą nauczyciela, - z trudnością przypisuje narzędzia do prostych czynności, - wymienia podstawowe zasady BHP, ale stosuje podstawowe zasady BHP podczas prostych czynności wykonywanych przy wsparciu nauczyciela.	- samodzielnie rozpoznaje i nazywa typowe narzędzia ręczne stosowane na lekcjach, - zastosować podział narzędzi ze względu na ich przeznaczenie (np. do cięcia, pomiaru, łączenia). - stosuje zasady BHP i dobiera sposób pracy odpowiedni do typowej czynności.	- sprawnie posługuje się poprawnym nazewnictwem narzędzi i przyborów, - samodzielnie pogrupować narzędzia w zależności od obrabianego materiału (papier, drewno, metal). - pracuje bezpiecznie, dba o ład na stanowisku pracy i prawidłowo dobiera narzędzie do wykonywanej pracy..	- samodzielnie i poprawnie identyfikuje narzędzia, w tym te specjalistyczne, - precyzyjnie określa przeznaczenie każdego narzędzia i uzasadnia swój wybór, - konsekwentnie przestrzega zasad BHP, dba o konserwację narzędzi po pracy i wskazać potencjalne zagrożenia wynikające z niewłaściwego użycia sprzętu.	- wykorzystuje wiadomości i umiejętności do rozwiązania złożonego problemu technicznego, - wykonuje zadania zgodnie z przyjętymi kryteriami, doradzić rówieśnikom w doborze narzędzi i samodzielnie identyfikuje zagrożenia i dobiera bezpieczny sposób działania.
1.4 Myślę, projektuję, wykonuję	Etapy działania projektowego: pomyśl - zaprojektuj - wykonaj, planowanie i harmonogram, dobór materiałów a koszty realizacji projektu, rola współpracy w projekcie, refleksja nad uczeniem się przez działanie	- podejmuje próbę stworzenia planu, ale jest on niekompletny nawet przy wsparciu nauczyciela, - brakuje wyraźnego podziału na etapy, wykonuje pracę pod stałym nadzorem, - wykonuje część zaplanowanych czynności i wymienia podstawowe zasady BHP.	- wykonuje pracę w sposób mało szczegółowy lub wymaga pomocy nauczyciela, - realizuje kolejne czynności według prostego planu, korzystając w razie potrzeby ze wsparcia nauczyciela, - wykonany wytwór spełnia podstawową funkcję i większość ustalonych kryteriów.	- wykonuje pracę, która zawiera większość niezbędnych informacji i opisów, - plan jest zrozumiały, choć może wymagać drobnych korekt w trakcie realizacji. - praca jest estetyczna i spełnia swoje zadanie, dopuszczalne są drobne niedociągnięcia wykończeniowe.	- przygotowuje przemyślany plan, który zawiera czytelny rysunek techniczny lub schemat oraz listę potrzebnych materiałów, - dzieli pracę na fazy i realizuje je zgodnie z założonym czasem, - przestrzega zasad BHP bez przypominania.	- opracowuje kompletny, nowatorski projekt z uwzględnieniem szczegółów, - rozpisuje plan szczegółowo, z przewidzeniem ewentualnych trudności i sposobów ich rozwiązania, - uzasadnia proponowane rozwiązania i wskazuje możliwe usprawnienia.
Album ze zdjęciami	Planowanie etapów pracy i harmonogram działań, organizacja stanowiska, bezpieczna obsługa narzędzi, trasowanie ramek i przenoszenie kształtów i wymiarów, technika decoupage, łączenie materiałów, materiały recyklingowe, prezentacja wytworu	- przy pomocy nauczyciela dobiera materiały i narzędzia - wykonuje proste czynności (wycinanie, klejenie) pod kierunkiem - przygotowuje i porządkuje stanowisko pracy	- samodzielnie dobiera materiały i narzędzia - przenosi proste kształty i wymiary na materiał - wykonuje album z podstawowym zdobieniem - stosuje materiały recyklingowe - krótko omawia swój wytwór	- planuje kolejność czynności przed przystąpieniem do pracy - precyzyjnie trasuje kształty i przenosi wymiary - starannie łączy elementy właściwymi metodami - stosuje technikę decoupage - omawia napotkane trudności i efekt końcowy	- samodzielnie tworzy harmonogram działania - wykonuje estetyczny album z elementami decoupage - uzasadnia wybór materiałów recyklingowych - porównuje efekt z założeniami i wskazuje możliwe usprawnienia	- proponuje autorskie rozwiązania zdobnicze lub konstrukcyjne - analizuje koszty i sposoby ich obniżenia przez recykling - prezentuje wytwór na forum klasy z omówieniem każdego etapu - ocenia pracę własną i kolegów według ustalonych kryteriów
1.5 Bezpiecznie pracuję na lekcji	Podstawowe znaki ewakuacyjne, przeciwpożarowe i informacyjne, plan ewakuacji szkoły, postępowanie w sytuacjach zagrożenia na terenie szkoły, numery i sygnały alarmowe	- zna numery alarmowe (112, 999), - rozpoznaje podstawowe znaki (np. „wyjście ewakuacyjne”, „gaśnica”), - wskazuje, że w razie alarmu należy słuchać poleceń nauczyciela.	- przyporządkować znaki do odpowiednich grup (ewakuacyjne, przeciwpożarowe, informacyjne), - wie, jak brźmi sygnał alarmowy w szkole, - wskazać na planie szkoły drogę ewakuacji z danej klasy.	- poprawnie wezwać pomoc przez telefon (powiedzieć, co się stało, podać adres i swoje dane), - rozróżnia kolory znaków bezpieczeństwa (zielone - ratunkowe, czerwone - poż., niebieskie - informacyjne), - zna zasady bezpiecznego opuszczania budynku (brak paniki, poruszanie się w grupie, miejsce zbiórki),	- samodzielnie analizuje plan ewakuacji i potrafię wyznaczyć alternatywną drogę wyjścia, - wyjaśnić znaczenie rzadziej spotykanych znaków bezpieczeństwa, - stosuje w sytuacji ćwiczeniowej zasady ewakuacji i uzasadnia kolejność podejmowanych działań, - wyjaśnia i tłumaczy innym znaczenie sygnałów dźwiękowych.	- wykorzystuje wiadomości i umiejętności do rozwiązania złożonego problemu technicznego, (np. opisać rodzaje gaśnic i ich przeznaczenie), - opracowuje własny scenariusz postępowania w złożonej sytuacji zagrożenia i uzasadnia przyjęte rozwiązania.

Temat / projekt	Zakres treści	dopuszczająca (2)	dostateczna (3)	dobra (4)	bardzo dobra (5)	celująca (6)
Kokarda narodowa	Praktyczna nauka metod działania, bezpieczna obsługa narzędzi, trasowanie i wycinanie, łączenie materiałów, materiały recyklingowe, prezentacja wytworu	- przy pomocy nauczyciela wycina i skleja elementy kokardy - stosuje podstawowe zasady bezpieczeństwa podczas pracy z nożyczkami	- samodzielnie wycina i łączy elementy kokardy - dobiera materiały recyklingowe - krótko opisuje swój wytwór i napotkane trudności	- planuje kolejność czynności przed przystąpieniem do pracy - wykonuje estetyczną kokardę z zastosowaniem właściwych metod łączenia - stosuje materiały recyklingowe i uzasadnia ich wybór	- proponuje własny wariant wzoru lub zdobienia kokardy - precyzyjnie przenosi kształty na materiał - wskazuje związek wyrobu z zasadami ograniczania odpadów	- tworzy autorski, nowy projekt kokardy z oryginalnym motywem - analizuje możliwości zmniejszenia ilości odpadów przy produkcji - prezentuje wytwór, omawiając materiały, techniki i trudności
1.6 Udzielam pierwszej pomocy	Rozpoznawanie sytuacji wymagających pierwszej pomocy, zasady postępowania na miejscu zdarzenia, zasady powiadamiania i alarmowania, podstawowe czynności pierwszej pomocy (skaleczenia, krwotoki, omdlenia, kontuzje), zawartość apteczki pierwszej pomocy	Uczeń przy pomocy nauczyciela: - wymienia numery alarmowe (112, 997, 998, 999), - rozpoznaje sytuację zagrożenia (np. widzi, że ktoś zemdłał), - wskazać apteczkę w sali lekcyjnej, - wskazuje, że należy zadbać o własne bezpieczeństwo przed podejściem do poszkodowanego.	Uczeń samodzielnie: - prawidłowo wzywa pomoc, podając najważniejsze informacje (co się stało, gdzie, ile osób poszkodowanych), - sprawdzić, czy poszkodowany jest przytomny i czy oddycha, - wymienia podstawowe elementy wyposażenia apteczki - wyjaśnia konieczność założenia rękawiczek ochronnych przed udzieleniem pomocy.	- zachowuje właściwą kolejność działań na miejscu zdarzenia (ocena bezpieczeństwa, sprawdzenie przytomności, wezwanie pomocy), - wyjaśnia, do czego służą poszczególne elementy apteczki, - wie, jak opatrzyć drobne skaleczenie lub otarcie.	- omawia zasady postępowania przy typowych urazach (np. oparzenie, krwotok z nosa, stłuczenie itp.), - wykazuje się opanowaniem i precyzją podczas symulacji akcji ratunkowej,	- posiada wiedzę na temat zasad resuscytacji krążeniowo-oddechowej (RKO) dostosowaną do swojego wieku, - przeprowadzić instruktaż pomagający udzielenia pierwszej pomocy dla kolegów z klasy, - analizuje złożony przypadek wymagający udzielenia pierwszej pomocy i uzasadnia kolejność działań.
Rozdział II. Znam zasady bezpieczeństwa na drodze						
Poznaję znaki i sygnały drogowe	Podział oznakowania pionowego i poziomego, rodzaje znaków drogowych, ruch kierowany, hierarchia ważności sygnałów i znaków	- rozróżnia podstawowe kształty i kolory znaków (np. trójkątny - ostrzegawczy) - wskazuje, że na skrzyżowaniu może stać policjant kierujący ruchem, - wskazać na ilustracji sygnalizator świetlny i wyjaśnić znaczenie kolorów.	- dzielić znaki na pionowe i poziome, - Wymienia 4 główne grupy znaków pionowych (ostrzegawcze, zakazu, nakazu, informacyjne), - zna podstawową hierarchię ważności: wskazuje, że światła są ważniejsze niż znaki.	- prawidłowo nazywa i interpretuje wybrane znaki z każdej grupy (np. ustęp pierwszeństwa, droga dla rowerów, stop), - wyjaśnia, jak należy się zachować, gdy ruchem kieruje policjant (podstawowe postawy: przodem/tyłem oraz bokiem), - samodzielnie i poprawnie stosuje hierarchię ważności (osoba kierująca, sygnały świetlne, znaki drogowe, normy/zasada prawej ręki).	- samodzielnie klasyfikuje rzadziej spotykane znaki (np. znaki uzupełniające i tabliczki do znaków), - wyjaśnia różnicę między sygnałami dla pieszych a sygnałami dla kierujących pojazdami, - w praktyce (lub na schemacie skrzyżowania) zastosować hierarchię znaków i sygnałów w różnych sytuacjach.	- samodzielnie i poprawnie zinterpretować wszystkie postawy policjanta kierującego ruchem, - samodzielnie stosuje zasady ruchu drogowego w złożonych sytuacjach i uzasadnia celowość zastosowanego oznakowania.
Znaki drogowe	Planowanie etapów pracy, wybór i analiza znaków drogowych, dobór materiałów i narzędzi, wykonanie modelu znaku (rysowanie, wycinanie, łączenie, montaż na podstawie), BHP, prezentacja i omówienie znaczenia znaków	- przy pomocy nauczyciela rozpoznaje kilka podstawowych znaków - wykonuje prosty rysunek znaku według wzoru - stosuje zasady BHP podczas pracy z narzędziami	- rozróżnia kategorie znaków drogowych - samodzielnie wykonuje model wybranego znaku - poprawnie odtwarza kształt i kolorystykę znaku - omawia kategorię i znaczenie wykonanego znaku	- planuje i wykonuje zestaw kilku znaków drogowych - uzasadnia wybór znaków do wykonania - estetycznie łączy elementy i montuje znak na podstawie - omawia znaczenie każdego znaku dla bezpieczeństwa ruchu	- projektuje zestaw znaków ilustrujący konkretną sytuację drogową - wyjaśnia hierarchię ważności i kategorię każdego znaku - starannie wykonuje wytwory, dbając o właściwe gospodarowanie materiałami	- tworzy autorski zestaw edukacyjny znaków z opisami dla młodszych uczniów - analizuje, dlaczego kształty i kolory znaków są znormalizowane - przeprowadza mini-quiz dla klasy z użyciem wykonanych znaków

Temat / projekt	Zakres treści	dopuszczająca (2)	dostateczna (3)	dobra (4)	bardzo dobra (5)	celująca (6)
2.2 Poznaję części drogi i rodzaje dróg	Budowa drogi i przeznaczenie jej elementów, rodzaje dróg i ich oznakowanie, hierarchia ważności znaków i sygnałów drogowych, przewidywanie zagrożeń na drodze	- przy pomocy nauczyciela wskazuje elementy drogi - wymienia podstawowe rodzaje dróg - wskazuje, że znaki i sygnały mają różną ważność	- poprawnie nazywa elementy drogi i określa ich przeznaczenie - opisuje różnice między rodzajami dróg - omawia hierarchię ważności sygnałów i znaków drogowych	- charakteryzuje elementy drogi i ich funkcje dla poszczególnych uczestników ruchu - wyjaśnia hierarchię ważności: policjant > sygnalizator > znak > przepisy - wskazuje przykładowe zagrożenia wynikające z budowy drogi	- analizuje budowę skrzyżowania i rozpoznaje jego elementy - wyjaśnia, jak oznakowanie drogi wpływa na bezpieczeństwo - przewiduje zagrożenia w konkretnych sytuacjach drogowych	- rysuje i opisuje schemat przykładowego skrzyżowania z pełnym oznakowaniem - omawia, jak budowa i oznakowanie drogi chronią uczestników ruchu
3.2 Przestrzegam zasad na drodze	Zasady ogólne: ruch prawostronny, szczególna ostrożność, ograniczone zaufanie; skrzyżowania, przejścia dla pieszych, przejazdy kolejowe; postawy policjanta i ich interpretacja; bezpieczne zachowanie pieszego i rowerzysty	- przy pomocy nauczyciela wymienia kilka zasad ruchu drogowego - wskazuje, że piesi poruszają się chodnikiem - zna zasadę ruchu prawostronnego	- podaje zasady ogólne ruchu drogowego - opisuje zachowanie w miejscach wymagających wzmożonej uwagi - omawia etyczne zachowanie wobec innych uczestników ruchu	- wyjaśnia zasady szczególnej ostrożności i ograniczonego zaufania - opisuje właściwe zachowanie na skrzyżowaniu, przejściu dla pieszych i przejeździe kolejowym - interpretuje podstawowe postawy policjanta kierującego ruchem	- analizuje konkretne sytuacje drogowe i wskazuje właściwe postępowanie - uzasadnia stosowanie zasad ostrożności i ograniczonego zaufania - porównuje obowiązki różnych uczestników ruchu drogowego	- opracowuje scenariusz sytuacji drogowej z analizą zachowań uczestników - ocenia wpływ przestrzegania zasad na bezpieczeństwo wszystkich - wyjaśnia innym zasady ruchu w trudnych sytuacjach
4.2 Bezpiecznie poruszam się pieszo	Elementy drogi dla pieszych, zasady poruszania się pieszych w terenie zabudowanym i poza nim, przechodzenie przez jezdnię, znaki dotyczące pieszych, odblaski, zachowania niedozwolone, zagrożenia z perspektywy pieszego	- wskazuje, że piesi korzystają z chodnika i przejścia dla pieszych - przy pomocy nauczyciela opisuje zachowanie na przejściu - zna wymóg noszenia odblasków poza terenem zabudowanym	- omawia zasady poruszania się pieszego w terenie zabudowanym i poza nim - opisuje prawidłowe korzystanie z przejścia dla pieszych ze i bez sygnalizacji - wymienia zachowania niedozwolone pieszego (telefon, bieganie na jezdnię) - wyjaśnia znaczenie odblasków dla bezpieczeństwa pieszego	- wyjaśnia zachowanie pieszego w różnych sytuacjach drogowych - opisuje zasady bezpiecznego przechodzenia przez jezdnię w różnych miejscach - rozpoznaje zagrożenia z perspektywy pieszego i wskazuje sposoby ich unikania - wskazuje znaki drogowe dotyczące pieszych	- analizuje sytuacje zagrożeń dla pieszych i uzasadnia właściwe postępowanie - porównuje zasady poruszania się pieszego w dzień i po zmroku - ocenia skutki zachowań niedozwolonych dla bezpieczeństwa pieszego	- opracowuje mapkę bezpiecznej drogi do szkoły z oznaczeniem zagrożeń - wskazuje miejsca niebezpieczne w okolicy szkoły i proponuje ich usprawnienie - przeprowadza mini-lekcję o bezpieczeństwie pieszych dla kolegów
Gra planszowa „Bezpieczna droga do szkoły”	Planowanie etapów pracy zespołowej, organizacja stanowiska, dobór materiałów i narzędzi do obróbki papieru i tektury, wykonanie planszy, pionków, kart i opakowania, racjonalne gospodarowanie materiałami i recykling, zasady gry, prezentacja efektów	- przy pomocy nauczyciela wykonuje wybrane elementy gry - uczestniczy w małym stopniu pracach grupy - stosuje podstawowe zasady BHP	- samodzielnie wykonuje przydzielone elementy gry - dobiera materiały i narzędzia do zadania - utrzymuje porządek na stanowisku - krótko opisuje swój wkład w projekt	- planuje kolejność czynności i realizuje je - estetycznie wykonuje elementy gry - współpracuje z grupą, wywiązując się z podziału zadań - omawia zastosowane materiały i rozwiązania	- planuje zakres własnych działań w projekcie i uzasadnia kolejność czynności - proponuje własne rozwiązania graficzne lub mechaniki gry - wskazuje związek treści gry z zasadami ruchu drogowego - stosuje materiały recyklingowe i uzasadnia ich wybór	- opracowuje spójny plan realizacji projektu grupowego z podziałem zadań i kolejnością działań - proponuje innowacyjne elementy gry (pytania, pola specjalne) - prezentuje gotową grę i przeprowadza rozgrywkę testową z klasą

Temat / projekt	Zakres treści	dopuszczająca (2)	dostateczna (3)	dobra (4)	bardzo dobra (5)	celująca (6)
Rozdział III. Jeżdżę rowerem i hulajnogą						
1.3 Wiem, jak działa rower	Znaczenie roweru jako środka transportu, rekreacji i aktywności prozdrowotnej, rodzaje rowerów, budowa roweru, układy: napędowy, kierowniczy i jezdnny, hamulcowy, oświetleniowy - funkcje i wpływ na bezpieczeństwo jazdy, kontrola stanu technicznego, elementy ochrony osobistej	- wymienia dwa rodzaje rowerów (np. górski, miejski), - wskazuje główne elementy budowy (rama, koła, kierownica, siodełko). - wskazuje, że rower musi mieć sprawne hamulce i oświetlenie, - wymienić jeden element ochrony osobistej (kask)	- wyjaśnia, dlaczego warto jeździć na rowerze (np. zdrowie, ekologia). - rozpoznaje 3-4 rodzaje rowerów i wie, do czego służą (np. szosowy do szybkiej jazdy, BMX do ewolucji), - nazywa podstawowe części roweru i przyporządkowuje je do głównych układów (np. pedały - napęd, kierownica - sterowanie). - wskazuje, że przed jazdą należy sprawdzić ciśnienie w oponach.	- omawia funkcje poszczególnych układów: napędowego, kierowniczego, jezdznego i hamulcowego. - wymienia obowiązkowe wyposażenie roweru zgodnie z przepisami, - wyjaśnia bezpośredni związek między stanem technicznym (np. zużyte klocki hamulcowe) a bezpieczeństwem na drodze, - prawidłowo dobiera i dopasowuje kask oraz odbłaski.	- szczegółowo omawia budowę i działanie wszystkich układów roweru, - samodzielnie przeprowadza pełną kontrolę stanu technicznego roweru przed jazdą (łańcuch, hamulce, światła, opony), - uzasadnić wybór konkretnego typu roweru w zależności od terenu i potrzeb użytkownika, - wykazuje się pełną wiedzą na temat elementów ochrony osobistej i ich znaczenia dla minimalizowania skutków wypadków.	- wyjaśnia i stosuje podstawowe zasady konserwacji roweru, np. czyszczenia i smarowania łańcucha, - zdiagnozować drobne usterki i zaproponować sposób ich naprawy, - uzasadnia znaczenie roweru jako środka transportu w kontekście zdrowia i ochrony środowiska.
Ekologiczny rower	Etapy projektu i planowanie, organizacja stanowiska, dobór materiałów i narzędzi do papieru/tekstury/drewna, wykonanie wytworu technicznego, recykling, rower jako środek transportu i jego wyposażenie, cykl życia wytworu, prezentacja efektów	- przy pomocy nauczyciela wykonuje prosty wytwór związany z rowerem - wskazuje, że rower jest przyjazny środowisku - stosuje podstawowe zasady BHP	- samodzielnie wykonuje przydzieloną część wytworu - wymienia korzyści ekologiczne i zdrowotne jazdy rowerem - stosuje materiały recyklingowe - krótko omawia swój wytwór	- projektuje i wykonuje wytwór z materiałów recyklingowych - omawia rower jako środek transportu i ekologiczną alternatywę - wskazuje obowiązkowe wyposażenie roweru - omawia napotkane trudności i efekt końcowy	- uzasadnia wybór roweru jako środka transportu - analizuje cykl życia wytworu z uwzględnieniem kosztów środowiskowych - wyjaśnia zasady racjonalnego gospodarowania materiałami i recyklingu - wskazuje możliwe usprawnienia wytworu	- projektuje autorski wytwór promujący ekologiczny transport - proponuje kampanię promującą jazdę rowerem w szkole - prezentuje wytwór i omawia każdy etap realizacji z pełnym uzasadnieniem
2.3 Jeżdżę bezpiecznie	Zasady bezpiecznej jazdy rowerem, hulajnogą elektryczną i UTO/UWR - miejsce na drodze i zasady poruszania, obowiązkowe wyposażenie roweru i jego znaczenie, dodatkowe wyposażenie, karta rowerowa - warunki uzyskania	- wymienia podstawowe zasady bezpiecznej jazdy rowerem - wskazuje, że rowerzysta musi posiadać kartę rowerową - zna wymóg kasku dla dzieci	- omawia warunki dopuszczenia rowerzysty i użytkownika hulajnogą do ruchu - opisuje obowiązkowe wyposażenie roweru - podaje zasady etycznego zachowania rowerzysty w ruchu	- wyjaśnia przepisy dotyczące rowerzystów, hulajnog elektrycznych i UTO - charakteryzuje etyczne aspekty uczestnictwa w ruchu drogowym - opisuje, jak obowiązkowe i dodatkowe wyposażenie wpływa na bezpieczeństwo	- analizuje zagrożenia wynikające z niestosowania się do przepisów - porównuje zasady obowiązujące rowerzystę i pieszego - ocenia zachowania rowerzystów w przykładowych sytuacjach	- opracowuje kodeks bezpiecznego rowerzysty - przeprowadza quiz z zasad jazdy rowerem dla klasy - przygotowuje prezentację o znaczeniu wyposażenia rowerzysty dla bezpieczeństwa
3.3 Wykonuję manewry na drodze	Włączanie się do ruchu, wymijanie/omijanie/wyprzedzanie - różnice i zasady, zmiana kierunku jazdy (skręt w prawo i lewo), sygnalizacja zamiaru manewru, zawracanie, miejsca niebezpieczne, pierwszeństwo podczas manewrów, rozpoznawanie zagrożeń	- przy pomocy nauczyciela wskazuje na schemacie poprawny manewr - wie, jak sygnalizować zamiar skrętu	- opisuje podstawowe manewry drogowe i różnice między nimi - wyjaśnia, jak sygnalizować zamiar skrętu i zmiany pasa - wskazuje na schemacie poprawne wykonanie manewrów	- charakteryzuje zasady wykonywania poszczególnych manewrów - wyjaśnia, kiedy manewry są dozwolone lub zabronione - opisuje zachowanie rowerzysty przy skręcie i zawracaniu - wskazuje zagrożenia związane z manewrami	- analizuje sytuacje drogowe i wskazuje właściwy manewr - uzasadnia kolejność działań podczas wykonywania manewru - ocenia ryzyko wynikające z nieprawidłowych manewrów	- opracowuje zadania sytuacyjne z manewrów dla kolegów - demonstruje na schemacie poprawne wykonanie różnych manewrów - wyjaśnia przepisy dotyczące manewrów innym uczniom

Temat / projekt	Zakres treści	dopuszczająca (2)	dostateczna (3)	dobra (4)	bardzo dobra (5)	celująca (6)
Wesołe odbłaski	Planowanie etapów pracy, dobór materiałów i narzędzi do obróbki papieru, wykonanie elementu odblaskowego (dowolny kształt), recykling, rola odblasków w bezpieczeństwie drogowym, prezentacja efektów	- przy pomocy nauczyciela wykonuje prosty element odblaskowy - wie, po co stosuje się odbłaski - stosuje zasady BHP przy pracy z narzędziami	- samodzielnie wykonuje element odblaskowy - wyjaśnia znaczenie odblasków dla bezpieczeństwa uczestników ruchu - stosuje materiały recyklingowe - omawia swój wytwór	- projektuje i wykonuje estetyczny element odblaskowy - uzasadnia wybór kształtu i materiału - wskazuje, kiedy i gdzie należy stosować odbłaski - omawia napotkane trudności i efekt końcowy	- proponuje własny projekt elementu odblaskowego z oryginalnym wzorem - uzasadnia właściwości materiałów odblaskowych - porównuje skuteczność różnych rozwiązań odblaskowych	- tworzy autorski projekt zestawu odblaskowego (np. dla rowerzysty lub pieszego) - prezentuje wytwór, omawiając walory użytkowe i estetyczne - wskazuje możliwości tańszej lub bardziej ekologicznej produkcji
4.3 Poznaję zasady pierwszeństwa przejazdu	Hierarchia ważności sygnałów i przepisów, pojęcie i rodzaje skrzyżowań, zasady pierwszeństwa: skrzyżowania równorzędne, z drogą z pierwszeństwem, rondo, skrzyżowania z sygnalizacją; znaki pionowe i poziome informujące o pierwszeństwie	- przy pomocy nauczyciela wskazuje, kto ma pierwszeństwo w prostej sytuacji - rozróżnia drogę główną i podporządkowaną	- omawia podstawowe zasady pierwszeństwa przejazdu - rozróżnia rodzaje skrzyżowań - wskazuje prawidłowe zachowanie na skrzyżowaniu z sygnalizacją i bez	- wyjaśnia zasady pierwszeństwa na różnych typach skrzyżowań - analizuje przykładowe sytuacje na skrzyżowaniu - opisuje zachowanie przy skręcie w prawo i w lewo na jezdni jedno- i dwukierunkowej	- samodzielnie rozwiązuje złożone sytuacje na skrzyżowaniu - uzasadnia decyzje dotyczące pierwszeństwa - porównuje zasady pierwszeństwa na różnych typach skrzyżowań	- opracowuje zestawy zadań sytuacyjnych ze skrzyżowaniami dla kolegów - wyjaśnia zasady pierwszeństwa innym uczniom - ocenia zachowania uczestników ruchu w materiałach edukacyjnych lub filmach
Makieta skrzyżowania	Planowanie etapów pracy zespołowej, organizacja stanowiska, dobór materiałów i narzędzi do papieru i tektury, wykonanie makiety (podstawa, pojazdy, znaki, sygnalizatory), recykling, rodzaje skrzyżowań i oznakowanie, współpraca, prezentacja	- przy pomocy nauczyciela wykonuje wybrane elementy makiety - uczestniczy w pracach grupy - stosuje podstawowe zasady BHP	- samodzielnie wykonuje przydzielone elementy makiety - prawidłowo oznacza elementy drogi na makiecie - omawia swój wkład w projekt	- planuje i realizuje zakres prac w projekcie - poprawnie odtwarza kształty i proporcje elementów skrzyżowania - umieszcza właściwe oznakowanie pionowe i poziome - omawia zastosowane rozwiązania i napotkane trudności	- uczestniczy w planowaniu i koordynacji pracy grupy - proponuje oryginalne rozwiązania (sygnalizacja, zieleń, oznaczenia poziome) - łączy wiedzę o zasadach ruchu z projektem makiety	- opracowuje spójny plan projektu grupowego i uzasadnia podział zadań - projektuje makietę uwzględniającą różne rodzaje skrzyżowań - prezentuje makietę i omawia zasady ruchu z jej użyciem przed klasą
5.3 Oceniam sytuacje na drodze	Ocena sytuacji rowerzysty na drodze w przypadkach nietypowych, zachowanie rowerzysty wobec pieszych i na przejeździe kolejowym, ustalanie pierwszeństwa przejazdu na różnych typach skrzyżowań, włączanie się do ruchu, jazda po drodze dla rowerów i pieszych oraz po jezdni	- przy pomocy nauczyciela opisuje zachowanie rowerzysty w typowej sytuacji - rozpoznaje proste usterki roweru (spuszczona opona, luz w hamulcach)	- opisuje zachowanie rowerzysty w różnych sytuacjach drogowych - wskazuje prawidłowe miejsce roweru na drodze i na drodze dla rowerów - omawia zasady bezpiecznego pokonywania przejazdów kolejowych - opisuje prostą usterkę roweru i sposób jej usunięcia	- wyjaśnia zachowanie rowerzysty w sytuacjach niestandardowych - analizuje pierwszeństwo na skrzyżowaniach różnych typów - omawia wpływ wyposażenia roweru na bezpieczeństwo - przeprowadza prostą czynność naprawczą lub regulacyjną	- samodzielnie rozwiązuje złożone sytuacje drogowe z udziałem rowerzysty - diagnozuje usterki roweru i wskazuje sposoby ich usunięcia - uzasadnia dobór narzędzi i materiałów do prostej naprawy roweru	- analizuje i omawia sytuacje drogowe na podstawie materiałów edukacyjnych - demonstruje sposób usunięcia prostej usterki roweru - opracowuje krótki poradnik dotyczący utrzymania roweru w sprawności
Doświadczenia edukacyjne	Doświadczenia edukacyjne	Doświadczenia edukacyjne	Doświadczenia edukacyjne	Doświadczenia edukacyjne	Doświadczenia edukacyjne	Doświadczenia edukacyjne
1. Jak wykonać stojak na telefon?	Planowanie etapów pracy, organizacja stanowiska, dobór materiałów i narzędzi (tektura, drewniane patyczki), projektowanie i wykonanie wytworu, ulepszanie konstrukcji, recykling, BHP, współpraca w zespole, prezentacja efektów i omówienie trudności	- przy pomocy nauczyciela wykonuje wybrane elementy stojaka - stosuje podstawowe zasady BHP - uczestniczy w prezentacji efektów pracy grupy	- samodzielnie wykonuje przydzielone elementy wytworu - dobiera materiały i narzędzia według instrukcji - utrzymuje porządek na stanowisku - krótko opisuje swój wytwór i napotkane trudności	- planuje kolejność czynności i realizuje je - poprawnie wykonuje stojak z tektury lub drewnianych patyczków - współpracuje z grupą - omawia zastosowane materiały, trudności i efekt końcowy	- samodzielnie tworzy harmonogram działania i planuje zasoby - ulepsza lub dodaje elementy, aby stojak był bardziej praktyczny - uzasadnia decyzje projektowe pod kątem funkcjonalności i kosztów	- projektuje autorski wariant stojaka z własną modyfikacją funkcjonalną lub estetyczną - ocenia wytwór pod kątem funkcjonalności, kosztów i wpływu na środowisko - prezentuje projekt z pełnym uzasadnieniem decyzji projektowych

Temat / projekt	Zakres treści	dopuszczająca (2)	dostateczna (3)	dobra (4)	bardzo dobra (5)	celująca (6)
2. Jak zadbać o bezpieczeństwo w swoim otoczeniu?	Obserwacja i analiza bezpieczeństwa przestrzeni szkolnej, rozpoznawanie zagrożeń i usterek technicznych, porządkowanie problemów według pilności, wybór problemu i sposobu rozwiązania, planowanie pracy zespołowej, dobór materiałów i narzędzi do prac naprawczych i porządkowych, szacowanie kosztów, bezpieczne posługiwanie się narzędziami, prezentacja efektów	- uczestniczy w obserwacji przestrzeni szkolnej - przy pomocy nauczyciela wskazuje jedno zagrożenie lub usterkę - bierze udział w pracach grupy przy usuwaniu usterki	- wskazuje zagrożenia lub usterki w przestrzeni szkolnej - uczestniczy w planowaniu działań naprawczych - wykonuje przydzielone czynności naprawcze lub porządkowe - omawia swój wkład w projekt	- samodzielnie obserwuje przestrzeń szkolną i identyfikuje kilka zagrożeń - planuje działania naprawcze w grupie z podziałem zadań - bezpiecznie wykonuje proste prace naprawcze lub porządkowe - omawia efekty działań i napotkane trudności	- porządkuje zidentyfikowane problemy według pilności i proponuje sposoby usunięcia - szacuje koszty działań i poszukuje tańszych rozwiązań - koordynuje pracę grupy przy realizacji zadania - prezentuje efekty pracy z uzasadnieniem podjętych decyzji	- opracowuje plan realizacji projektu, uzasadnia podział zadań i kolejność działań - proponuje oryginalne i ekonomiczne rozwiązania stwierdzonych zagrożeń - przygotowuje raport z obserwacji przestrzeni szkolnej i rekomendacje działań - prezentuje efekty na forum klasy lub szkoły
3. Jak zadbać o rower, aby był sprawny?	Rozpoznawanie elementów roweru i ich funkcji, ocena stanu technicznego (karta obserwacji), identyfikowanie usterek wpływających na bezpieczeństwo, planowanie działań naprawczych, dobór narzędzi i materiałów, prosty kosztorys naprawy/wymiany części, bezpieczne posługiwanie się narzędziami, racjonalne gospodarowanie materiałami, samoocena	- przy pomocy nauczyciela sprawdza wybrane elementy roweru - rozpoznaje obowiązkowe wyposażenie roweru - wskazuje proste usterki	- samodzielnie sprawdza wyposażenie obowiązkowe roweru - kontroluje stan kół i hamulców - opisuje zauważone usterki i nieprawidłowości	- przeprowadza systematyczny przegląd techniczny roweru - diagnozuje stan hamulców, napędu, kół i oświetlenia - wykonuje proste regulacje lub czynności konserwacyjne - sporządza notatkę i prosty kosztorys naprawy	- samodzielnie planuje i przeprowadza pełny przegląd techniczny - uzasadnia kolejność czynności przeglądowych - wskazuje związek stanu technicznego z bezpieczeństwem jazdy - proponuje plan regularnej konserwacji i dobór tańszych zamienników	- przeprowadza przegląd i prezentuje wyniki grupie na forum - opracowuje kartę przeglądu roweru do wielokrotnego użytku - instruuje koleżanki/kolegów w zakresie obsługi i konserwacji roweru